

CAP 2021-2027, maaseudun kehittämistoimenpiteitä valmisteleva työryhmä

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut CAP 2021-2027, maaseudun kehittämistoimenpiteitä valmistelevan työryhmän.

Toimikausi

26.9.2018 - 31.12.2020

Tausta

Euroopan unionin yhteisen maatalous- ja maaseutupolitiikan vuonna 2021 alkavan rahoituskauden valmistelu on käynnistynyt. Euroopan komissio on julkaissut ehdotuksensa seuraavan kauden rahoituskehikseksi¹ ja yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) lainsäädäntöehdotuksiksi². Suomessa uudistuksen valmisteluun on asetettu Euroopan unionin maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmä (dnro MMM046:00/2016).

Komission mukaan tulevan CAP:n keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- edistetään älykästä, kestäväää ja monipuolista maatalousalaa, jolla varmistetaan elintarviketurva;
- tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteita;
- lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.

¹ Komission tiedonanto COM(2018) 321 final

² Euroopan komission ehdotukset COM(2018) 392 final ja COM(2018) 393 final

Näitä tavoitteita täydennetään monialaisella tavoitteella, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä.

Komission lainsäädäntöehdotusten mukaan CAP:ssa olisi rahoituskaudella 2021-2027 käytettävissä useita toimenpiteitä, joilla lujitetaan maaseutualueiden sosio-ekonomista rakennetta. Komissio katsoo, että tiedonvälityksen, innovoinnin ja uuden teknologian tukeminen on tulevan CAP:n valmistelussa ratkaisevan tärkeää.

Komission tiedonannossa maaseudun uudet arvoketjut kuten puhdas energia, nou-seva biotalous, kiertotalous ja digitalisaatio tarjoavat hyvää kasvua ja potentiaalia työllistämiseen maaseutualueille. Komissio linjaa, että biotalouden kasvusta kestä-vässä yritysten toimintamallissa olisi sen vuoksi tultava yksi yhteisen maatalous-politiikan strategisen suunnitelman painopisteistä. Samoin komissio painottaa al-haalta ylös suuntautuvan, paikallisesti johdetun Leader-toimintatavan tehokkuutta lisätä paikallisten valmiuksien kehittämistä ja edistää sosiaalista osallisuutta, köy-hyyden vähentämistä ja työpaikkojen luomista paikallisiin talouksiin.

Komissio esittää, että jäsenmaiden olisi laadittava CAP:n strategiset suunnitelmat, joissa mm. olisi kuvattava jäsenmaan keinot CAP:n tavoitteisiin pääsemiseksi ja tulosten mittaamiseksi.

Maaseutualueiden yritystoiminnan kehittämiseksi ja työllisyyden, kasvun, sosiaali-sen osallisuuden ja paikallisen kehityksen edistämiseksi on tarpeen asettaa työ-ryhmä, jonka tehtävänä on CAP:n strategiseen suunnitelmaan sisällytettävien maa-seudun kehittämistoimenpiteiden valmistelu.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on tehdä esityksiä CAP2021-2027, Euroopan unionin maa-talous- ja maaseutupolitiikan uudistamisen valmistelun strategiaryhmälle CAP:n strategiseen suunnitelmaan sisällytettävistä maaseudun kehittämistoimenpiteistä sekä niiden rahoituksesta.

Työryhmän tehtäväalaan kuuluvat seuraavat toimenpiteet:

- maaseudun toimintaympäristö: palvelut, kylien kehittäminen, digitalisaa-tio, laajakaistat, yhteistyö (tutkimuslaitosten ja yrittäjien yhteistyö, inno-vaatiot), rahoitus- ja riskienhallintainstrumenttien mahdollinen käyttöön-otto
- maaseudun yritysrahoitus: pk-yritysten investoinnit, uuden yritystoimin-nan aloittaminen ja kehittäminen, yrittäjyyden edistämisen muut toimet, rahoitusinstrumenttien mahdollinen käyttöönotto
- yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen eli Leader-toimintatapa: toimin-tatavan toteuttaminen Suomessa maaseuturahaston avulla, toimintatavan yhteensovitus muiden EU:n rahastojen kanssa, Leader-periaatteiden toi-

meenpano, Leader-toiminnan kattavuus ja rahoituksen määrä, mukaan lukien kuntarahoituksen osuus. Esityksessä tulee ottaa huomioon Leader-toiminnan erityispiirteistä johtuvan lisäarvon toteutuminen.

Esitettävien toimenpiteiden tulee edistää maaseudun sosioekonomisen rakenteen, kestävä kasvun, hyvinvoinnin, osallisuuden ja paikallisten talouksien vahvistamista. Toimenpiteiden ja Leader-toimintatavan tulee edistää vaikuttavien tulosten saavuttamista asukkaiden, ihmisten hyvinvoinnin ja maaseudun monipuolisen pk-yrityäjyyden sekä ympäristön ja ilmaston hyväksi.

Työryhmän on esityksissään otettava huomioon unionin perusvaatimukset³ sekä toimenpiteiden keskinäinen yhteensopivuus ja yhdenmukaisuus CAP-suunnitelmassa asetettavien tavoitteiden saavuttamisen ja toimeenpanon kannalta. Työryhmän on esityksissään huomioitava ohjelmallisen kehittämistyön yhteensovittaminen kansallisesti selkeäksi kokonaisuudeksi.

Läpileikkaavat asiat, kuten osaamisen, yhteistyön, innovaatioiden, digitalisaation ja teknologian edistäminen on otettava huomioon työryhmän esityksissä. Unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteet otetaan huomioon.

Työryhmän esittämien toimenpiteiden tulee olla mahdollisimman yksinkertaisesti ja tehokkaasti toimeenpantavissa ja valvottavissa. Toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että ne ja niiden toimeenpano tukevat yksinkertaistamistavoitetta. Esitettävien toimenpiteiden on mahdollistettava sellainen seuraamusjärjestelmä, joka tukee tulos- ja suoritustavoitteiden saavuttamista. Toimenpiteiden tuotosten ja tulosten tulee olla seurattavissa ja arvioitavissa.

Työryhmän tulee yhteensovittaa ehdotuksensa Euroopan unionin rakennerahastojen (aluekehitysrahasto ja sosiaalirahasto) vastaavankaltaisiin toimenpiteisiin.

Kokoonpano

Puheenjohtaja: Taina Vesanto, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Varapuheenjohtaja: Sanna Sihvola, neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö

Muut jäsenet:

Laura Jänis, maaseutuyllitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö

Juuso Kalliokoski, johtava asiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Anne Vainio, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

³ Komission ns. horisontaaliasetusehdotuksen COM(2018) 393 final artiklan 2(c) mukaan unionin perusvaatimuksilla tarkoitetaan YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen (COM (2018) 392 final ja ns. horisontaaliasetuksen (COM (2018) 393 final vaatimuksia.

Jarno Virta, lainsäädäntöneuvos, maa- ja metsätalousministeriö
Jyri Inha, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö
Hanna-Mari Kuhmonen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö (Harri Ahlgren, erityisasiantuntija)
Tarja Haaranen, ympäristöneuvos, ympäristöministeriö (Sonja Pyykkönen, erityisasiantuntija)
Juha Tall, osastonjohtaja, Maaseutuvirasto
Reijo Martikainen, johtava asiantuntija, Maaseutuvirasto
Teemu Hauhia, yksikönjohtaja, Maaseutuvirasto
Ritva Rintapukka, yksikön päällikkö, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Jussi Ylitalo, yksikön päällikkö, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Risto Poutiainen, maakuntajohtaja, Pohjois-Karjalan liitto (Katja Laitinen, vs. aluekehitysjohtaja, Satakuntaliitto
Leila Lindström, ohjelmavastaava, Ahvenanmaan maakunnan hallitus (Sölve Högman, toimistopäällikkö)
Taina Väre, erityisasiantuntija, Suomen kuntaliitto (Annukka Mäkinen, erityisasiantuntija)
Marko Mäki-Hakola, elinkeinojohtaja, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry (Juha Lappalainen, tutkimuspäällikkö)
Heikki Huhtanen, maatalousyrittäjä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry (Kaisa Pihlaja, maatalousyrittäjä)
Bjarne Westerlund, toiminnanjohtaja, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund (Annika Öhberg, asiamies)
Tauno Linkoranta, kyläasiamies, Suomen Kylät ry (Tuomas Perheentupa, kehittämisjohtaja)
Hannamari Heinonen, elinkeinoasioiden asiantuntija, Suomen Yrittäjät (Arttu Talvela, digimarkkinointikoordinaattori)
Hannemari Niemi, kehittämisspäällikkö, Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt SEKES ry (Jaakko Helenius, toiminnanjohtaja)
Eliisa Vesisenaho, toiminnanjohtaja, Pirkan Helmi ry (Salme Pihlajamaa, toiminnanjohtaja, Karhuseutu ry)

Pysyvät asiantuntijat:

Hilkka Vihinen, tutkimusprofessori, Luonnonvarakeskus
Eero Pehkonen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Asiantuntijasihteerit:

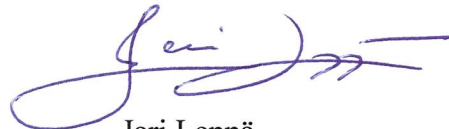
Leena Anttila, neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö
Marianne Selkäinaho, maaseutuylitarkastaja

Maa- ja metsätalousministeriön järjestämässä työpajoissa ja kuulemistilaisuuksissa varmistetaan sidosryhmien laaja-alainen näkemysten kuuleminen ja toimijoiden osallistaminen työryhmän tehtäväalueen valmistelussa. Työryhmä voi kuulla myös muutoin asiantuntijoita työnsä aikana.

Kustannukset ja rahoitus

Valtionhallinnon ulkopuolisten jäsenten ja työryhmän kokouksiin kutsuttavien asiantuntijoiden matkakulut voidaan korvata valtion matkustussäännön mukaisesti valtion talousarvion momentilta 30.01.01 (maa- ja metsätalousministeriön toimenot).

Maa- ja metsätalousministeri

Jari Leppä

Vanhempi hallitussihteeri

Jukka Mirvo

JAKELU työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, varajäsenet, pysyvät asiantuntijat, asiantuntijasihteerit

TIEDOKSI: MMM:n kansliapäällikkö

